

PEREMEDITSIINI RESIDENTUURI PRAKTILISE KOOLITUSE ÕPIVÄLJUNDID ERAKORRALISE MEDITSIINI TSÜKLIS

RESIDENTUURI ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/
arendatavad/erialased teadmised ja oskused, üldpädevused jms).

Üldised teadmised ja oskused

Residentuuri programmi läbinud arst-resident

1. omab arstikutsele vajalikke hoiakuid, küllaldasi erialaseid teadmisi, oskusi ja kliinilist kogemust;
2. tunneb oma erialalise kompetentsuse piire ning oskab kaasata optimaalselt teiste erialade arste ning teisi tervishoiuspetsialiste patsientide probleemide parimaks lahendamiseks;
3. oskab korraldada koostööd patsiendi parima tervise huvides ja patsiendi liikumist tervishoiusüsteemis kasutades vajadusel meeskonnatöö oskuseid, e-konsultatsiooni või tagasikutsumist;
4. teeb koostööd patsientidega, patsientide lähedaste, perede, sotsiaalsüsteemi jm. tugivõrgustikega;
5. orienteerub Eesti tervishoiukorralduses ja vastavas seadusandluses;
6. oskab korraldada ja juhtida perearstikeskuse tööd;
7. teab meeskonnatöö printsiipe ja oskab neid töös rakendada;
8. oskab kujundada oma karjääri ja erialast tegevust.
9. omab perearstitööks vajalikke dokumenteerimise oskusi;
10. omab süsteemseid ja põhjalikke teadmisi peremeditsiini põhialustest ja teoreetilistest lähtekohtadest;
11. tunneb järjepidevuse olulisust peremeditsiinis ja oskab seda arstitöös rakendada;
12. omab baastadmisi peremeditsiinis kasutatavatest uurimismeetoditest;
13. omab häid kommunikatsioonioskusi ja oskab edastada teaduspõhiseid meditsiinilisi teadmisi ja nende põhjal tehtud järeldusi nii patsientidele, kolleegidele kui ka avalikkusele;
14. suudab iseseisvalt diagnoosida ning ravida perearstiabis ettetulevaid olulisemaid ja sagedasemaid haigusi;
15. oskab adekvaatselt hinnata uuringute ja sekkumiste optimaalset vajadust ja kasutada efektiivselt tervishoiu ressursse;
16. oskab iseseisvalt sooritada protseduure ja uuringuid, mis on vajalikud patsiendi probleemi esmaseks lahendamiseks;
17. oskab juhtida patsientide uuringuid ja ravi mitmete haiguste koosesinemisel, suunata patsienti oskuslikult tervishoiusüsteemis, määrata uuringute ja ravi prioriteete, hinnata erinevate sekkumisvõimaluste tulemuslikkust ja riske, edastada seda ka patsiendile;
18. oskab ja suudab efektiivselt tegutseda peremeditsiinis ettetulevate erakorralist abi vajavate probleemide lahendamisel;
19. oskab välja kirjutada perearstiabis kasutatavaid ravimeid vastavalt Eestis kehtivatele reeglitele ja seadusandlusele;
20. oskab ja suudab korraldada patsientidele suunatud süstemaatilist ja järjepidevat ennetustööd, patsientide jälgimist ja nende terviseprobleemide lahendamist ning krooniliste haiguste ohjamist kogu patsiendi elukaare vältel;

21. on kursis olulisemate piirkondlike tervisemõjurite ja riskidega ja oskab sellest lähtuvalt tegutseda, on valmis osalema erinevates piirkondlikes tervise edenduslikes tegevustes.

Hoiakud

Residentuuri programmi läbinud arst-resident

1. oskab ja suudab osutada peremeditsiini erialal kvaliteetset arstiabi;
2. teab ja järgib teaduseetika ja meditsiinieetika ning tõendus põhise meditsiini põhimõtteid;
3. aitab kaasa oma tegevusega nii peremeditsiini kui ka arstiteaduse arengule;
4. kohtleb patsiente lugupidavalt ja austusväärset, lähtub otsuste tegemisel patsientide vajadusest, austab patsiendi autonoomiat;
5. teadvustab vajadust jätkata meditsiinialaste teadmiste ja oskuste täiendamist edaspidise professionaalse karjääri jooksul täiendusõppe abil ning on valmis elukestvaks õppeks.

ERAKORRALISE MEDITSIINI ÕPIVÄLJUNDID

Õppe läbinud peremeditsiini arst-resident teab kuidas, ja oskab osutada esmaabi olulisemate perearstiabis ette tulevate erakorraliste seisundite puhul.

Õpiväljundid saavutatakse järgmiste koolituste ja tsüklite läbimisel: erakorralise meditsiini tsükkel või erakorralise meditsiini + kiirabi tsükkel ning peremeditsiini tsükkel.

Koolitused läbinud peremeditsiini arst resident

1. **Ta teab ja oskab kirjeldada:** triaazi kategooria määramise põhimõtteid; kiirabis kehtivat väljakutsete raskusastmete koodisüsteemi (alfa, charlie, bravo, delta); kõritoru asetamise põhimõtteid ja näidustusi; polütraumaga haige käsitlemise põhimõtteid (esmane läbivaatus, teisene läbivaatus); anafülaksia tunnuseid ja ravipõhimõtteid, adrenaliini doseerimist; elustamise ABC põhialgoritmi; luumurdude korral antavat esmaabi (lahastamine).
2. **Ta oskab teha esmast diagnostikat, diferentsiaal-diagnostikat ja vajadusel ravi järgnevatel situatsioonides:** kõrge vererõhk, rindkerevalu (müokardiinfarkt, interkostaalne neuralgia, roidemurd, pleuriit), õhupuudus, hingeldus, kõha (südamepuudulikkuse decompensatsioon, astma/KOK ägenemine, KATE, müokardiinfarkt, kopsuturse, kopsupõletik), rütmihäire (kodade virvendusarütmia), äge kõhuvalu sündroom (apenditsiit, koletsüstiit, gastriit, pankreatiit, iileus, neerukivitõbi, divertikuliit/koliit), seedetrakti verejooksu kahtlus, urotrakti probleem (kuseteede infektsioon, makrohematuuria, uriini retensioon, allergiline reaktsioon ja lööve, jäsme probleem (podagra, erüsiipel, süvaveenitromboos, kroonilised haavandid, kriitiline jäsme isheemia, äge seljavalu, infektsiooni kahtlus, kehatemperatuuri tõus, teadvusseisundi häire, neuroloogiline koldeid, alkoholi võõrutusseisund, krampsisündroom, peavalu, tasakaaluhäire, pearinglus, aneemiale viitav sümptomaatika, hüpo- ja hüperglükeemia, elektrolüütide nihked.

3. **Ta oskab ordineerida erakorralistes situatsioonides sagedamini kasutatavaid ravimeid:** valuvaigistid (paratsetamool, ibuprofeen, ketoprofeen, diklofenak, drotaveriin, tramadool, petidiin, morfiin), antisekretoorsed ravimid (esomaprastool, ranitidiin, magneesium- ja alumiiniumhüdroksiidi), antiemeetikumid (metoklopramiid, granisetron), vererõhku alandavad ravimid (metoprolol, enalapriil, nitroglütseriin, klonidiin), rütmihäirete ravimid (amiodaroon, proprafenoon), allergiaravimid (klemastiin, prednisoloon, deksametasoon), diureetikumid (furosemiid, torasemiid), inhaleeritavad ravimid (ipratropium, salbutamool), rahustid ja krampihoovastased ravimid (diazepaam), infusioonravi algoskused (füsioloogiline ja Ringer lahuse dehüdratatsiooni/vedeliku defitsiidi korral) .
4. **Ta on võimeline demonstreerima järgmisi oskusi:** prioritseerida terviseprobleeme ja keskenduda erakorralist sekkumist nõudvale probleemile, iseseisvalt teostada järgnevat protseduuri ja uuringuid ning tulemusi interpreteerida: veregaaside analüüs, esmase jäseme/pea/kehatüve haava verejooksu sulgemine (žguti kasutamine, rõhksideme asetamine), elustamise ABC, vabade hingamisteede tagamine (head tilt ja chin up manööver), Glaskow kooma skaala, pulssoksümeetria, EKG.

professor Ruth Kalda
peremeditsiini residentuuri üldjuhendaja